

Talousennusteen arviointia 19.12.2018

Kasvu hidastuu jonkin verran ennakoitua enemmän

Työllisyyskehitys jatkuu silti myönteisenä

LISÄTIETOJA

Ennustepäällikkö Ilkka Kiema
(09) 2535 7304
ilkka.kiema@labour.fi

www.labour.fi

Palkansaajien tutkimuslaitos arvioi viime syksyn (11.9.2018) talousennusteessaan talouskasvun jatkuvan kuluvana vuonna viimevuotista maltillisempänä ja hidastuvan edelleen ensi vuonna. Ennustetta voidaan yhä pitää suurimmalta osin perusteltuna, vaikka syyskuisia arvioita kuluvan ja ensi vuoden talouskasvusta onkin syytä säätää jonkin verran alaspäin. Julkinen talous on kuitenkin tasapainottunut ennakoitua nopeammin, ja äskettäin (16.12.2018) julkistettujen tietojen mukaan valtion velka kääntyisi – tosin osin kertaluonteisista eristä johtuen – tilapäiseen laskuun vielä kuluvana vuonna.

Syksyn ennusteen mukaan bkt:n volyyymi kasvaisi kuluvana vuonna 2,7 prosenttia ja ensi vuonna 2,3 prosenttia. Viime kevään ennusteeseen verrattuna ennustetta oli päivitetty vähemmän optimistiseksi etenkin vientilukujen osalta. Tästä huolimatta vielä syksyn ennusteenkin mukaan tavaroiden ja palvelujen yhteenlaskettu vienti olisi kasvanut kuluvana vuonna 3,5 prosenttia.

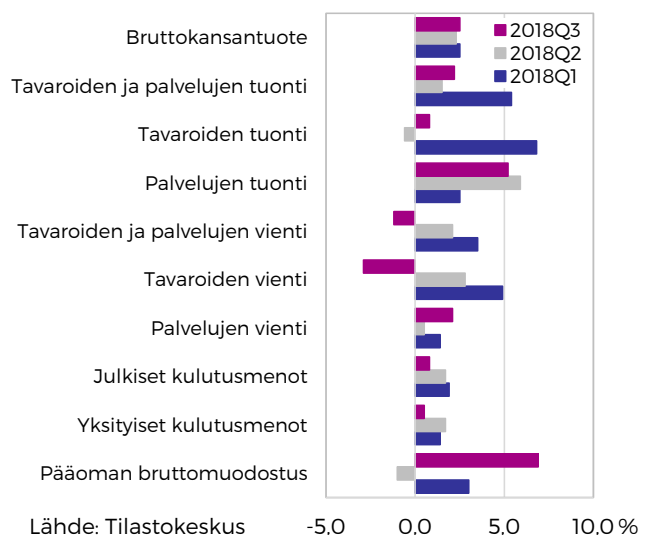
Ennusteen laadinnan jälkeen Tilastokeskus on julkistanut kansantalouden neljännesvuositilinpidoon luvut myös kolmannen vuosineljänneksen osalta, ja ne viittaisivat kasvun maltilliseen hidastumiseen. Myös esimerkiksi Suomen Pankin viimeksi (14.12.2018) päivitetyn *nowcasting*-malliennusteen perusteella laskettu vuoden 2018 kasvuvauhti olisi 2,5 prosenttia ja siis hivenen Palkansaajien tutkimuslaitoksen ennustamaa pienempi.

Neljännesvuositilinpidoon uusimmat luvut ovat kuitenkin vaikeatulkintaisia. Kuvio 1 esittää bruttokansantuotteen ja kysyntäerien kasvua kuluvan vuoden kolmella ensimmäisellä vuosineljänneksellä edellisvuoden vastaaviin neljänneksiin verrattuina. Kysyntäerien kehitys oli palveluvientiä ja pääoman bruttomuodostusta lukuun ottamatta kolmannella vuosineljänneksellä edeltäviä neljänneksiä heikompaa. Erityisesti tavaraviennin heik-

ko kehitys viittaa siihen, että kuluvan vuoden vienti jää oleellisesti syyskuussa ennustettua alhaisemmalle tasolle.

Kansantalouden tilinpidossa pääoman bruttomuodostukseen lasketaan kuuluviksi – tavanomaisten investointien ohella – myös mm. varastojen muutokset. Poikkeuksellisen suuri pääoman bruttomuodostus selittyy suurimmalta osin sillä, että kolmannella vuosineljänneksellä varastojen muutos oli positiivinen ja poikkeukselli-

KUVIO 1. BKT:N JA KYSYNTÄERIEN VOLYYMIKASVU EDELLISVUODEN VASTAAVAAN NELJÄNNEKSEEN VERRATTUNA

Lähde: Tilastokeskus -5,0 0,0 5,0 10,0 %

sen suuri, arvoltaan peräti 1,8 miljardia euroa. Volyymlukuihin perustuvaan kuvioon 1 ei ole merkitty pääoman bruttomuodostuksen osittelua varastojen muutokseen ja ”tavallisiin” investointeihin, koska kansantalouden tilinpitojärjestelmässä varastojen muutoksesta ilmaistaan vain euromääräinen arvo, muttei volyyymiä.

Varastojen muutokseksi tilastoidaan keskenään erityyppisiä eriä. Positiivinen varastojen muutos voi johtua valmiiden tuotteiden kertymisestä yritysten varastoille, ja tämä on luontevinta tulkita kielteiseksi signaaliksi kysynnän hiipumisesta. Toisaalta myös tarkastellulla vuosineljänneksellä työstettyjen mutta keskeneräisiksi jääneiden tuotteiden valmistamisesta syntynyt arvonlisäys tilastoidaan positiiviseksi varastojen muutokseksi, ja tällainen ”varastojen kasvu” voi olla myös myönteinen signaali siitä, että aiemmin tilattujen tuotteiden valmistamista jatketaan vielä tulevaisuudessakin.

KANSAINVÄLINEN KORKEASUHDANNE VIILENEE, MUTTA SUOMALAISET KULUTTAJAT OVAT LUOTTAVAISIA

Useat eri indikaattorit viittaavat kansainvälisen talouden kasvun hidastumiseen, ja kansainvälisen noususuhdanteen hiipumisen voidaan odottaa heijastuvan nopeasti Suomen vientiin. Esimerkiksi Teknologiateollisuuden viimeisimmän tilauskantatiedustelun mukaan uusien tilausten määrän kasvu olisi nyt pysähtynyt, vaikka yhteenlaskettu tilauskanta vielä toistaiseksi kasvaakin.

Myös yksityisten kulutusmenojen kasvu näyttää ainakin hetkellisesti hyytyneen. Korkojen ei ole edelleenkaan syytä olettaa nousevan kovin nopeasti niin, että ne rajoittaisivat yksityistä kulutusta, mutta pitkään negatiivisena pysytellyt säästämisaste näyttäisi silti olevan nyt kääntymässä kasvuun.

Kuluttajien luottamus omaan talouteensa on silti yhä huomattavan korkealla tasolla. Kuluttajien luottamusindikaattorilla mitattu luottamus, joka jo syyskuista ennustetta laadittaessa oli kääntynyt laskuun, on heikennyt ennusteen laadinnan jälkeen edelleen, mutta pieneneminen perustuu yksinomaan kuluttajien Suomen taloutta koskevien eikä omaa taloutta koskevien arvioiden synkenemiseen. Niissä luottamusindikaattoriin vaikuttavissa saldoluvuissa, jotka kuvaavat kuluttajien omaa talouttaan

koskevia arvioita (oma talous 12 kk kuluttua ja säästämis-mahdollisuudet 12 kk sisällä) luottamuksen heikkenemistä ei näy (kuvio 2).

MYÖNTEINEN TYÖLLISYYSKEHITYS ON JATKUNUT

Palkansaajien tutkimuslaitoksen syyskuisessa ennusteessa työllisyysasteen arvioitiin jatkavan kasvuaan (72,1 prosenttia tänä ja 72,8 ensi vuonna) ja työttömyysasteen supistuvan edelleen (7,6 prosenttia tänä ja 7,4 prosenttia ensi vuonna). Myönteinen työllisyyskehitys on jatkunut myös ennusteen julkistuksen jälkeen, ja TEMin uusimman työllisyyskatsauksen (lokakuu 2018) mukaan työttömyys on vähentynyt kaikissa ammattiryhmissä ja kaikilla koulutustasoilla. Myös työttömyyden niin sanottu ”kova ydin” eli pitkään (yli vuoden) työttöminä olleiden joukko jatkaa supistumistaan. Ennusteen arviot myönteisestä työllisyyskehityksestä näyttävät siis olevan likimain toteutumassa. ■

KUVIO 2. KULUTTAJIEN LUOTTAMUS

